

Manažerské účetnictví

- slouží zejména podnikovému managementu pro správné řízení podniku
- na základě údajů manažerského účetnictví se analyzují faktory příznivých či nepříznivých výsledků
- zjišťuje se, jak celkové úspěšnosti podniku přispěly jednotlivé výkony, útvary či činnosti

Účelem vedení manažerského účetnictví je:

- a) poskytnou údaje pro finanční účetnictví (údaje pro ocenění zásob a výkonů vytvořených vlastní činností)
 - b) poskytnout informace o nákladech, výnosech a HV vnitropodnikových útvarů
 - c) poskytnout údaje o výši nákladů vynaložených na jednotlivé výkony (výrobky)
 - d) zajistit co nejúčinnější kontrolu vzniku nákladů (průběžnou i následnou)
- sledované období bývá kratší než ve finančním účetnictví – např. kalendářní měsíc, čtvrtletí
 - vnitropodnikové účetnictví poskytuje řídicím pracovníkům přehled o hospodářské činnosti, nákladech a výnosech, z hlediska výkonů i vnitropodnikových útvarů a umožňuje racionální vnitropodnikové řízení
 - organizace a obsahová náplň vnitropodnikového účetnictví je plně v pravomoci účetní jednotky

Hospodářská střediska

- samostatně hospodařící vnitropodnikový útvar, který sleduje své náklady, výnosy a zjišťuje výsledek hospodaření
- na základě těchto informací se provádí hodnocení hospodárnosti a efektivnosti jednotlivých výrobků, prací a služeb, dělají se cenová rozhodnutí
- tyto informace se používají i k odměňování pracovníků

Náklady hospodářského střediska:

- a) **prvotní** – náklady převzaté z finančního účetnictví – mzdy, odpisy, materiál
- b) **druhotné** – náklady vznikající ze styků s ostatními středisky – jedno str. náklad a druhé ná výnos

prvotní – 501.XX/112
521.XX/551

599.XX/unit.
náklady
699.XX/unit.
výnosy

Výnosy hospodářského střediska:

- a) **prvotní** – výnosy převzaté z finančního účetnictví, zejména tržby
- b) **druhotné** – vznikají na základě dodávek ostatním střediskům – oceňují se vnitropodnikovými cenami

Zásady při tvorbě hospodářských středisek

- jediný odpovědný vedoucí
- přesné měření vstupů a výstupů
- určení vnitropodnikových cen za výkony poskytované jiným střediskům

Rozpočty hospodářských středisek

- stanoví se předpokládané náklady a ocení se jeho výkony
- vychází se z plánovaných odbytových úkolů podniku rozepsaných na jednotlivá HS
- **přímé náklady (jednicové)**
 - dají se přímo určit na jednotku výkonu
 - členění:
 - přímý materiál
 - přímé mzdy
 - ostatní přímé náklady – pojistné, spotřeba energie...
 - při sestavování rozpočtu vychází z:
 - technickohospodářských norem
 - plánovaného objemu výroby
- **nepřímé náklady (režijní)**
 - jde o společné náklady, které slouží k zajištění a doplnění výrobního procesu
 - např. spotřeba režijního materiálu, režijní mzdy...
 - rozpočet režijních nákladů závisí na délce období, např. odpisy DM, nájemné...
 - ostatní režijní nákladové druhy se rozpočtují např. podle rozboru časových řad daného nákladového druhu za předcházející období
 - při rozpočtování je nutné vycházet z toho, že některé náklady jsou pevné (fixní) a některé proměnlivé (variabilní)